

Makro Not: TCMB Kasım Finansal İstikrar Raporu

TCMB, bugün yayımladığı Finansal İstikrar Raporu'nda, bir önceki raporun yayımlanmasından bu yana, küresel ekonomiye yönelik risklerin belirginleştiğini belirtiyor. Buna bağlı olarak; son dönemde, **küresel büyümeye ilişkin beklentiler de aşağı yönlü güncellenmeye devam etti**. Bu küresel ekonomik görünüme karşı, **gelişmiş ülke merkez bankalarının genişleyici para politikalarına yönelmesi ise, küresel finansal koşullardaki iyileşmeye katkı sağladı**.

Yurt içinde ise; enflasyon ve enflasyon beklentilerindeki düşüşün de desteğiyle, faiz oranlarının belirgin derecede gerilediği belirtiliyor. Ekonomik göstergeler ve beklentilerdeki iyileşme ile temkinli para politikası duruşu, **risk primi ve kur oynaklığının da gerilemesine neden oldu**. Bu gelişmelere paralel olarak; **ekonomik toparlanma, kredi büyümesi ile de destekleniyor**. **Bankacılık sektörü ise, güçlü sermaye ve likidite yapısıyla, risklere karşı dayanıklılığını koruyor**. **Yurt içi fonların banka finansmanındaki payının artması da, yurt dışı koşullara karşı hassasiyeti azaltan bir gelişme**.

Raporda öne çıkan başlıklar:

- **Küresel ekonomik görünüm:** TCMB; geçtiğimiz rapor döneminden bu yana, gerek gelişmiş, gerekse gelişmekte olan ülkelere yönelik büyüme beklentilerinin aşağı yönlü güncellendiğini belirtiyor. **Küresel ticarete ilişkin korumacılık eğilimleri ve küresel jeopolitik gelişmeler, ekonomik politikaların belirsizliğini de artırıyor**.
- **Küresel borçluluğun; özel sektör borçluluğu ve kamu borcu kaynaklı, yüksek seyri ile küresel çapta bankaların karlılığındaki düşük seyir de, izlenen diğer dinamikler olarak belirtiliyor**. Bu küresel ortamda; önümüzdeki dönemde, **gelişmekte olan ekonomilere yönelik portföy akımlarındaki dalgalı seyrin devam edebileceği değerlendiriliyor**.
- **Yurt içi ekonomik görünüm:** Yurt içinde ise; **enflasyon ve enflasyon beklentilerindeki gerileme, risk primi ve kur oynaklığında da düşüslere destek verdi**. Yılın ilk yarısında, ekonomik faaliyetteki toparlanma net ihracat kaynaklıydı. **TCMB, yılın üçüncü çeyreğinden itibaren, toparlanmanın sürükleyicisinin tüketim harcamaları olduğunu belirtiyor**. **Firmaların ihracat pazarlarının çeşitlendirilmesi** konusunda gösterdiği esneklik de, ülke ekonomisinin dış ticarete rekabet gücünü korumasına destek veriyor.
- **TCMB; yurt içinde, kredi arz ve talep koşullarında iyileşme gözlendiğini belirtiyor**. Artan TL likiditesi ve bankaların güçlü mali yapısı da kredi arz koşullarını destekliyor. **Bu iyileşmenin iç talebe yansımalarının da, yılın son çeyreğinden itibaren güçlenmesi bekleniyor**. Kırılım bazında en güçlü artış; düşüş gösteren faiz oranları ve ertelenmiş talep ile ihtiyaç kredilerinden geldi. Firma kredilerinde de, ölçek bazında genele yayılan ılımlı kredi büyümesi gözlemlendi.
- **Hanehalkı görünümü:** Son dönemde; döviz kurunun görece istikrarlı seyri, enflasyon ve beklentilerdeki iyileşme, **TL mevduat tercihlerinin de güçlenmesine neden oldu**. **Hanehalkı borçluluğu ise, görece düşük seviyelerini koruyor**. 2019 ilk yarısında; hanehalkının milli gelire oranı gelişmekte olan ülkeler arasında %42 iken, Türkiye'de %14 düzeyinde.
- **Reel sektör gelişmeleri:** Reel sektörün borçluluk oranı da, **geçtiğimiz yıl gördüğü %70 düzeylerinden 2019 yılı Temmuz ayı itibarıyla %58 düzeyine geriledi**. TCMB; bu noktada, ekonomik dengelenme sürecinde cari işlemler açığının kapanmasının, borçlanma ihtiyacını azalttığını vurguluyor.

Makro Not: TCMB Kasım Finansal İstikrar Raporu

- Para birimi kırılımı bazında, dövizle endeksli kredi ve yabancı para cinsi kredi kullanımına yönelik getirilen kısıtlar, azalan yatırım talebi ve kur riskine yönelik artan farkındalıkla, **yabancı para kredilerin milli gelire oranı azalıyor. TL kredilerin milli gelire oranı ise;** risk azaltım sürecine karşın, açıklanan İVME kredi paketi ve zorunlu karşılıklara yönelik yapılan düzenlemelerle **yatay seyrediyor.**
- **Finansal kesim:**
 - Bankacılık sektöründe; tahsili gecikmiş alacaklarda, firma kredileri kaynaklı artış gözlemlendi. Geçmiş dönemde alınan makro ihtiyati önlemlerin de katkısıyla; bireysel krediler tahsili gecikmiş alacaklar oranı ise, işsizlik oranında yaşanan yükselişe rağmen, yatay seyrediyor. **Önümüzdeki dönemde; devam etmesi beklenen ekonomik toparlanma ve ivmelenen kredi büyümesinin, tahsili gecikmiş alacakları ve bankaların aktif kalitesini olumlu etkileyeceği belirtiliyor.**
 - **Bankaların fonlama yapılarında ise, TL'ye yönelim gözleniyor.** Mevduatta, gözlenen büyüme, çekirdek yükümlülüklerin fonlamadaki payını artırıyor. Mevduattaki artışın özellikle TL tarafta gerçekleşmesi de, bankacılık sektörünün yurt dışı finansal koşullara karşı duyarlılığını azaltan bir gelişme.

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomikarastirmalar@akbank.com

Dr. Fatma Melek – Baş Ekonomist

Fatma.Melek@akbank.com

Dr. Eralp Denktas, CFA

Eralp.Denktaş@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Meryem etinkaya

Meryem.Cetinkaya@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği ve verimliliği her ne Őekil , suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İç bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya g¼ncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlılardan Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAş ve Ak Yatırım Ař her an, hiçbir Őekil ve surette ¼n ihbara ve/veya ihtara gerek kalmaksızın s¼z konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldıracaktır. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iç bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir Őekil ve surette Akbank TAş ve Ak Yatırım Ař'nin herhangi bir taahh¼d¼n¼ içermediğinden, bu bilgilere istinaden her t¼rl¼ ¼zel ve/veya t¼zel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geerleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her t¼rl¼ riskler bizzat bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak ¼zel ve/veya t¼zel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geerleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her t¼rl¼ maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir Őekil ve surette Akbank T.A.ř, Ak Yatırım A.ř ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir Őekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler "yatırım danışmanlığı" hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iç bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmetin bir s¼zleřme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portf¼y y¼netim Őirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile m¼řteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı s¼zleřmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel g¼r¼řlerine dayanmaktadır. Bu g¼r¼řler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak d¼zenlendięinden, kişiye ¼zel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

AKBANK

Ekonomik Araştırmalar